

מראי מקומות - יבמות

קו:

דהנ"י והשלט"ג גרסו הך דאכלה תומא ברי"ף]. וכ' הרא"ש דאולי ס"ל להרי"ף דלא גרע מרקקה דם, אבל הק' דאינו דומה, דהא בשום הרי אין כלל רוק מחמת עצמה, וכ' דאולי ס"ל דא"א שלא יהיה כאן שום לחלוחית של רוק [שבא מחמת עצמה] שיצא עם רוק זה. וסיים הרא"ש דנהגו העם למונעה מכל מאכל קודם חליצה. וביאר הקרבן נתנאל (ח) בשם המהרש"ל, לפי שאין אנו בקיאים באיזה דברים מרבים רוק. והוסיף, דאולי משום הכי השמיט הרי"ף הא דרבא, דלאו דוקא שום וגרישתא בזמן הזה (וק"ק, דא"כ עכ"פ הי"ל להביא המנהג).

ה. ענו כולכם חלוץ הנעל

הק' הערוך לנה, למה אין צריכים לומר "בית" חלוץ הנעל, כמו דכתיב בקרא. וביאר, דלעיל (מד) אמרי' דבית חלוץ הנעל הכתוב קראו ביתו, דהיינו דחלוצה נקרא בית [לענין איסור קרובותיה]. וא"כ, כיון דבית אחלוצה קאי, ע"כ פי' הקרא הוא שהיא נקראת בית חלוץ הנעל ע"י שהוא נקרא חלוץ הנעל, אבל אין שייך לקרוא עליו בית חלוץ הנעל, וא"כ שפיר אומרים רק חלוץ הנעל.

א. ובלשון הקודש היו אומרים

ואין מבואר בסוגיא אם צריכין להבין ג"כ מה שאומרים. וכ' השו"ע (אה"ע קס"ט, נ'), "צריך שיבין היבם דברי היבמה ומה הוא משיב". אולם אין מבואר אם גם היא צריכה להבין הדברים, ואדרבה, קצת משמע מדבריו דאין צריכה, דלא כ' דגם היבמה צריכה לדעת. אבל ע' בערוך השלחן (שם, סעי' נ"ט) דכ' דצריכה להבין מה שאמרה וגם מה שאמר הוא, "דהעיקר בזה הידיעה שיבינו כל ענין החליצה". (מלשון זה משמע קצת דמה שהתורה הצריכה קריאת הפרשה הוא גופא כדי שיבינו).

ב. הא קמ"ל מצוה הכי, ואי אפיך לית לן בה

הק' הערוך לנה, הא ממתני' ג"כ שמעי' כן, ומה מחדש לן ר' יהודה. ותני' דמתני' היינו יכולים לומר דמצוה לא קאי רק על מה דקתני בתחלה, כגון והן משיאין לו עצה, אבל מה דקתני אח"כ, מקריאה ורקיקה וחליצה, הי' אפשר לומר דהסדר מעכב, קמ"ל ר' יהודה דאף הסדר אינו מעכב.

ג. אכלה תומא וכו' לא עשתה ולא כלום

ע' ברא"ש (י"ט) שהעיר אהא דלא הביא הרי"ף דין זה דאכלה תומא [ובאמת ע' ברי"ף, דנמצא שם במאמר המוסגר, וכנראה